

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Hajas András ügyvéd által képviselt felperesnek a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Rodek Margit ügyvéd által képviselt I.r., II.r. és III.r. beavatkoztak -, a Fővárosi Bíróság 2007. november 21-én kelt 3.K.32.270/2006/23. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 28. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 3.K.32.270/2006/23. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 35.000 (azaz harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi beavatkozók együttes kezéhez 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak - külön felhívásra - további 19.500 (azaz tizenkilencezer-ötszáz) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes jogelődje 1993. február 22-én megvásárolta N-Cs. szarvasmarhatelepet a hozzátartozó ingatlanokkal. Az eladó, a Sz. Állami Gazdaság a szerződésben vállalta, hogy a telep üzemeltetéséhez a telep környezetében található termőföldekből mintegy 200 ha nagyságú, kárpótlással és egyéb kötelezettséggel nem terhelt területet biztosít bérlet útján a takarmányellátás biztosítására. A haszonbérleti szerződés megkötésére 1994. február 22-én került sor. A Sz. Állami Gazdaság területéből a kárpótlási (a II.) földalapba a kijelölés megtörtént, a földárverés érintette a felperes jogelődje által bérelt földterületeket is.

A felperes jogelődje 1995. augusztus 18-án kérte, hogy az általa bérelt földterületeket kárpótlási árverésre ne írják ki. A felperesi jogelőd kérelmét a kárpótlási földalap módosítása iránti

kérelemként bírálták el és a többször megismételt eljárást követően az alperes a 2006. január 27-én kelt 93942/1/2005. számú határozatával a felperesnek a kárpótlási földalapról történő kivonási kérelmét elutasította. Megállapította, hogy jogerős ítélet mondta ki az ügyben, hogy a földalap kijelölés felülvizsgálatára a 104/1991. (VIII.3.) Korm. rendelet (Vhr.) 24.§ (3) bekezdése alapján nincs lehetőség. A termőföldek földalapról történő kivonása iránti felperesi kérelem teljesítését nem tartotta indokoltnak, mert a felperes szerződésen alapuló bérleti jogát a földterületek árverésen történő magántulajdonba kerülése hátrányosan nem érinti, a bérelt területek tekintetében legfeljebb csak a bérbeadó személye változik. A felperes által használt 225 ha-ból a kárpótlással csak 96 ha terület érintett. A felperes más földrészleteken is biztosítani tudja a takarmány szükségletét, amennyiben a bérleti jogviszonya esetleg megszűnne. A kárpótlásra jogosultak gazdálkodói érdekei sem hagyhatók figyelmen kívül, kárpótlási jegyükkel a lakóhelyükön szerezhető, termőföld megszerzési igényük az 1991. évi XXV. törvényben rögzített jog.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, amelyet az elsőfokú bíróság alaptalannak ítélt, ezért az elutasította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kárpótlásra kijelölt termőföldek tekintetében elsődleges érdek a kárpótlásra jogosultak érdekeinek védelme, ezért a Vhr. 24.§ (3) bekezdése alapján a termőföldek árverésre való kijelölése körében a földalapról kivonásra csak nagyon indokolt esetben kerülhet sor. A felperesnek a haszonbérlet fenntartásához fűződő érdeke nem akadályozza a kárpótlási földalapba kijelölt földek árverésre való kitűzésének. A határozat jogszerűsége vizsgálatánál sem a felperesi állatállomány méretének, sem az állatállomány összetételének jelentősége nem volt, így ezek vizsgálatának hiányát a felperes alaptalanul sérelmezte. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes eljárási jogszabálysértést követett el, amikor az ügyintézési határidőt túllépve hozta meg a határozatát, azonban ez a jogsértés az ügy érdemére nem hatott ki, ez okból az alperes határozatának hatályon kívül helyezése nem volt indokolt.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat hozatalát vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Alkotmány 13.§ (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 2.§ és 3.§-át, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 111.§ (3) bekezdését, a Pp. 221.§ (1) bekezdését. Az alperes a megismételt eljárásban sem tisztázta a tényállást és nem tett eleget a jogerős ítéletben foglalt új eljárásra adott útmutatásnak. Az állatállomány

méretét, összetételét, a takarmányszükségletet, a haszonbérleti szerződés célját törvénytörően nem vették figyelembe. A kárpótlással érintett, általa bérelt területek használata, a területeken való gazdálkodás elengedhetetlenül szükséges az állattenyésztő telep működéséhez. A többször megismételt eljárásban sem tisztázták azt, hogy mely területek részei a földalapnak. Mindezen körülmények tisztázása nélkül megalapozott döntés nem lett volna hozható.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

Az alperesi beavatkozók felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Alkotmány 13.§ (1) bekezdése a tulajdonhoz való jogot védi. A Ptk. 2. és 3.§-ai a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogainak, valamint a tulajdonnak a védelmére vonatkozó szabályok. A perbeli esetben a felperesnek a tulajdonhoz fűződő joga nem sérült, személyhez fűződő jogai sem kerültek megsértésre, vagyoni jogsérelmét a felperesek vagyoni jogsérelméhez mérten a jogerős ítélet megfelelően bírálta el. A perbeli földterületeken a felperes nem tulajdonjogát, hanem haszonbérleti jogát gyakorolja, így ezeknek a területeknek kárpótlási árverésre történő kitűzése, a földalapról történő kivonása iránti kérelem elutasítása a felperes tulajdonjogát nem érinti.

A felperes által hivatkozott Ket. 111.§ (3) bekezdésének megsértését a Legfelsőbb Bíróság nem állapította meg, a többször megismételt eljárásban ugyanis nem a földalapba való kijelölés tárgyában kellett döntést hozni, hanem abban a kérdésben, hogy a felperes földalapról történő kivonási kérelme megalapozott-e. Ebben a kérdésben a hatóság mérlegelési jogkörében döntött, a mérlegelés szempontjai a Fővárosi Bíróság 5.K.32.015/2000/10. számú jogerős ítélettel elrendelt újabb eljárásban vizsgálatra kerültek, azokat az alperes a határozatába foglalta, döntését részletesen indokolta.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes mérlegelési jogkörben hozott határozata megalapozott, ezért a felperes keresetét jogszerűen utasította el. Az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdésének megfelelően az ítéletét döntését megindokolta, ezért erre a jogszabálysértésre a felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott. Az elsőfokú bíróság mérlegelte, hogy az alperesen helyesen vetette-e össze a felperes és a beavatkozók, ellentétes vagyoni érdekeit, és vizsgálta, hogy a felperesnek a haszonbérlet fenntartásához fűződő

érdeke vagy a kárpótlásra jogosultak földterülethez való jutása az erősebb, védendőbb érdek. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes határozata jogszerű és törvényes, a kárpótlásra jogosultaknak a földhöz jutásához a tulajdonjoghoz fűződő érdeke, amelyet az 1991. évi XXV. törvény is biztosít számukra, elsőbbséget élvez a felperesnek a bérelt földterületén gazdálkodása zavartalan folytatásához fűződő érdekéhez képest. A felperesnek - ahogy azt a jogerős határozat helytállóan megállapította - a takarmányszükséglete a földterületek tulajdonosváltozása esetén is a haszonbérlet fennállása alatt biztosított, illetve a haszonbérlet terület csökkenése esetén az más területeken biztosítható, illetve a haszonbérleti szerződés módosítható. Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a mérlegelés szempontjai között nem kellett vizsgálni a felperes állatállományának méretét, összetételét, mert ennek a határozat jogszerűségére lényeges kihatása nem volt.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A sikertelen felülvizsgálati kérelemmel élő felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az alperesi beavatkozók jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére. A felperes a felülvizsgálati kérelmén tizenhatezer-ötszáz forint felülvizsgálati illetéket lerótt, ezért a Legfelsőbb Bíróság a harminchatezer forint felülvizsgálati illetékből még hiányzó tizenkilencezer-ötszáz forint illeték megfizetésére kötelezte a felperest.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Buzinkay Zoltán sk. bíró

Dr. Márton